

# Šolske potrebsčine Marija Tičar

vseh vrst priporoča cenj. učiteljstvu in sl. šolskim vodstvom

trgovina s papirjem in galanterijo  
Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 26  
(nasproti „Zlate kaplje“)

Zaloga Grubbauerjevih in Slatnarjevih zvezkov ter vseh priprav za obrtno-nadaljevalne šole.

Cene nizke!

Postrežba točna!

priključni nepriljena konverzacija. Povabljeni so vsi inteligenti, ki se pečajo s slovanskim vprašanjem. Klub »Slavia« nam je prepustil brezplačno krasno dvorano v hotelu »Victoria« (Jungmanova ulica). Ker je število udeležencev omejeno, imajo pristop le člani »Slov. odpora« in povabljeni. Za Slovence daje legitimacije (brezplačno) tov. Reisman v »Adriji«. Kral. Vinohrady, Halkova ulica št. 12, III.

»Otroci, kadar zapustite šolo, ne zabite nemškega Schulvereina!« (Kinder, wenn ihr aus der Schule entlassen werdet, vergesst nicht des Deutschen Schulvereins!) tako stoji z mastnimi črkami napisano na steni Schulvereinske šole v Vodičji vasi na Koroškem, ki je bila ustanovljena proti nameravani CM šoli in zahaja vanjo 90 odstotkov slovenskih otrok. — Ta šola, ki nosi napis »Rosegger Schule«, je dobila takoj svoj lasti okoliš in jo mora vzdrževati občina, oziroma dežela. — Ne z isto, ampak s tisočkrat večjo pravico bi smela klicati naša šolska družba njim, ki so obiskovali njene šole, uživali nje dobrote in prejeli od nje največ: ohranitev svoje narodnosti.

Velikodušna oporoka. V Kostelcu pri Plznu umrl tvornikar J. Morovec je volil mestni občini svojo 400.000 K vredno hišo, da se ustanovi okrajna bolnišnica; nadalje je volil 50.000 K za prezidavo hiše in 200.000 K za vzdrževanje bolnišnice. Nadalje je volil Morovec 5000 K za neko dijaško ustanovo, 10.000 kron pa ubožnim obrtnikom.

Nove avstrijske znamke. V kratkem dobimo v Avstriji nove poštne znamke, s katerimi namerava poštna uprava prihraniti 10.000 K. Dosedanje znamke so bile namreč natisnjene na svetlem papirju, nove se pa natisnejo na navadnem. Izpremenjen se deloma tudi barva posameznih znamk. Dosedanja 50vinarska znamka se popolnoma opusti, namesto nje se pa uvede nova znamka po 72 vinarjev, ki je potrebna za zavojni promet.

Spoznanje vnetja slepiča (apendicite) se opira na štiri točne, zanesljive znake: 1. nenadna bolečina v spodnjem delu desnega trebuha med popkom in kolkom; 2. nenavadna vročina (Fieber); 3. slabost in bljuvanje; 4. na spodnji del desnega trebuha omejena napetost trebušnih mišic, da se čuti truhel trd kakor deska. To četverico znakov naj si vsakdo v korist zdravja neizbrisno obdrži v spominu!

Pasjo razstavo otvorijo na Dunaju dne 12. aprila. Trajala bo dva dni. — Razstavljene bodo vse pasje vrste; posebno lepi psi bodo obdarovani. Kdaj pridejo na vrsto Krekovi — psi za plotov?

Primerna novost pri poštni hranilnici. Urad poštne hranilnice na Dunaju je ukrenil, da bo možno z enim samim nalogom nakazovalno izplačilo, ki se ponavljajo periodično, a le s pogojem, da se izplačilo vedno v istem znesku, istemu prejemniku in istega dne v mesecu, pri izplačilu pa ni nikake razlike, če se vsi mesečno ali vsak drugi mesec ali pa vsake četrt leta enkrat ter če se izplača v gotovini ali pa pripiše lastniku računa v dobro. Nalog se daje navadno s čekom, in poštnohranilnični urad ga bo izvrševal redno do preklica. Če bi pa naročilo prišlo na nedeljo, se izvrši šele naslednji dan. Izvršitev bo vselej izkazana v običnem posnetku. Da je nalog preklican, se bo lastniku računa pismeno javilo. Seveda sme urad tako vrsto izplačevanja odkloniti ali pa ustaviti, če ima zato vzroke. Ta nov način poštnohranilničnega prometa je že uveden, in urad daje potrebna pojasnila.

Iz Sarajeva nam poročajo: Šole so se zopet začele odpirati — upati je, da se ohrani mir — vojaštva je še povsod mnogo — vendar se že rezervisti vračajo domov. Splošno mnenje je, da je za sedaj vojna nevarnost prestana, kar je sreča za vse ljudstvo tostran in onostran Drine.

Zveza slovanskih akademij. Dogovori za osnutje zveze slovanskih akademij so bili zaradi vojnih dogodkov na Balkanu in splošne napetosti nekoliko zastali. Za sedaj je zagotovljeno skupno delo vseh slovanskih akademij, izvzemši krakovsko. V bodočo zvezo vstopijo: Ruska akademija znanosti v Peterburgu (zgodovinski in slovanski oddelki), Jugoslovanska akademija v Zagrebu, Kraljeva srbska akademija v Beogradu, Bolgarska akademija v Sofiji in Češka akademija v Pragi (III. literarno-metodološki oddelki).

Gospodarska kriza v Avstriji. Ruski tisk skrbno zasleduje gospodarske raz-

mere Avstrijsko-Ogrske. Z velikim zanimanjem kontrolira seveda škodo in katastrofe, ki jih je izzvala balkanska vojna. »Petrograjske Vedomosti« so objavile ravnokar naslednjo statistiko bankerotov leta 1912: Koncem leta 1912 je bilo prisiljeno ustaviti svoje delovanje 480 velikih podjetij (s kapitalom najmanj 100.000 K) s celim obratom 182 milijonov kron. Izmed 54 podjetij, ki so prišla v konkurz, znaša pasiva vsakega najmanj 1 milijon kron, kar je dokaz, da je polom zasegel tudi največja podjetja. Zanimivo je, zasledovati progresivnost stopnjevanja teh padcev v letu 1912. V prvih treh mesecih je bilo 47 bankerotov (pasiv 15.4 milijona kron) v nadaljnjih treh mesecih 103 bankeroti (35 in pol milijona kron), v nadaljnjih treh mesecih 94 bankerotov (s pasivami 54.2 milijona kron) in poslednjih treh mesecih 214 bankerotov (pasiv za 79.4 milijona kron). V tekstilni obrti je ostalo 350.000 delavcev brez dela. Zaprto je bilo 250 tvornic, katerih pasiva znaša čez 80 milijonov kron. Ta statistika ruskega časopisja pa gotovo ne bo popolna in vsestranska. Kaj bi se godilo v Avstriji, ako bi bila država sama zapletena v vojno, o tem ne more imeti nihče pojma.

## Razgled po šolskem svetu.

— Nemški dijak proti inozemskim dijakom. Velika skupščina berlinskih dijakov je protestirala proti poplavljenju nemških univerz po dijakih iz inozemstva. — Ženske v državnem šolskem svetu. V državno šolsko deputacijo sta bili v Bremenu izvoljeni dve učiteljici s posvetovalnim glasom. — Kranjski klerikalci pa ne puste učiteljice niti v okrajne šolske svete.

— Zatiranje Poljakov na Ruskem. V graščini Czarnockega v Sluvkem je bila zasačena — tajna poljska šola. Guverner je obsodil Czarnockega na denarno globo 500 rubljev ali na trimesečno ječo, nadučiteljico Jadvigo Kisielovno na denarno kazen 200 rubljev ali na en mesec ječe in njenega pomočnika na globo 100 rubljev ali na dvajset dnevni zapor. — V Hrošovcu sta bila obsojena na tridesetdnevno ječo oficijal Tribuchowski in S. Domaszewicz, ki je učil dva oficijalova otroka poljskega branja. Oblasti so obsodile, češ, da je bila to »tajna poljska šola«. Žalostno, da brat brata tako zatira!

Češki učitelji. V več čeških okrajih so se vršili shodi zastopnikov učiteljskih društev. Na teh shodih so odločno protestirali proti mačehovski podpori v obliki draginske doklade in zahtevali delazmožni deželni zbor, ki naj v najkrajšem času reši vprašanje glede regulacije učiteljskih plač.

Urad za socialno delo berlinskega vseučiliškega dijaštva. Berlinsko nestrarsko vseučiliško dijaštvo si je ustanovilo posebno posredovalnico za socialno-izobraževalno delo med ljudstvom. Posredovalnica stoji v političnem in verskem oziru na nevtralnem stališču.

Krakovska rudarska akademija. »Politische Korrespondenz« poroča, da bo na podlagi pogajanj med Poljskim klubom in vlado prvi letnik rudarske akademije v Krakovu aktiviran meseca oktobra 1914.

## Odprto pismo

g. F. Ferjančiču, nadučitelju v Boljuncu\*

V času od 15. grudnia 1911., do 31. malega travna 1912 sem supiral g. Frana Ferjančiča, tedanjega nadučitelja v Predloki, ki je bil na dopustu radi bolezn. G. Ferjančič pa se je izrazil proti neki osebi, da sem med tem hujškal tamošnje ljudstvo proti njemu, kar s svojo častno besedo potrdim, da ni resnica. Sedaj pa odločno zahtevam od g. Ferjančiča in apeliram na njegovo čast, ali naj svojo trditev dokaže, ali naj jo prekliče v »Učit. Tovarišu«.

Ang. Furlanič,  
učitelj v Črnci pri Buzetu.

\* Tiskano kot inserat.

Literarisches Institut Kosmos, Gesellschaft m. b. H., Dunaj, III/2, Weißgärberstraße 44—46, z nekaterimi člani učiteljskega stanu kot svojimi odjemalci tako postopa, kakor to za imenovani institut ni priporočljivo. Priporočamo vsem, ki morajo imeti »Kosmos« kaj zvez, največjo pozornost in previdnost, da ne pridejo v sitnost in neprilike. Več povemo o drugi priliki!

**Zahajajte samo v lokale, kjer imajo na razpolago naš list!**

## Uradni razpis učiteljskih služb.

Št. 556.

Kranjsko.

Na petrazredni dekliški ljudski šoli v Ribnici se razpisuje v stalno nameščenje učno mesto z zakonitimi prejemki.

Prosilke, ki v kranjski javni šolski službi še niso stalno nameščene, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno fizično sposobnost za šolsko službo.

Pravilno opremljene prošnje naj se službenim potom tuoradno predložijo do 15. marca 1913.

C. kr. okrajni šolski svet Kočevje,  
dne 7. februarja 1913.

Št. 358.

Na štirirazredni ljudski šoli v Višnji Gori se razpisuje s tem nadučiteljska služba v stalno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje je predložiti semkaj predpisanim potom do 16. marca 1913.

Prosilci za stalno nameščenje, ki v kranjski javni službi še niso stalno nameščeni, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

C. kr. okrajni šolski svet Litiji,  
dne 12. februarja 1913.

## Slovensko Abecedo za ženska ročna dela

(II. pomnožena izdaja) po 20 vin. komad priporoča

Milena Kiferle

učiteljica ženskih ročnih del v Ljubljani,  
Krojaška ulica 8./II.

Snažno se oblači vsa rodovina, ki si naroči zbirko vzorcev iz češke tkalnice

## Marije Jirsové

učiteljeve soproge, v Novém Hradku p. Met. (dobaviteljica dež. osrednje zveze učiteljskih društev v Češkem kraljestvu).

Dobiva se 2—8 m dolgih odrezkov cefira kanafasa, flanele, platna, modrotiska itd. Zavoj 45 m za 18 K, najlepša kvaliteta 40 m za 20 K franko, franko, tudi polovica zavoja za 9, oziroma 10 K.

Blago je stalnobarvno in močne kakovosti. Naročite in ostanite stalni odjemalci. Vzorci blaga zastonj in franko.

## Učiteljska tiskarna v Ljubljani,

IV

r. z. z. o. z.

Franciščanska ulica šte. 8.

priporoča

## različne poštne in železniške tiskovine

za šolsko uporabo urejene po najnovejših uradnih vzorcih.

Geniki zastoj in poštne prosto.

Največja slovenska hranilnica!

## Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana

Prešernova ulica št. 3

Ljubljana

je imela koncem leta 1912 660 milijonov kron denarnega prometa, 42 milijonov kron vlog in 1 milijon 330 tisoč kron rezervnega zaklada. Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4 <sup>1</sup>/<sub>2</sub> %

brez odbitka. Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo c. kr. deželne vlade. — Hranilnica posoja na zemljišča in poslopja proti 5 <sup>1</sup>/<sub>4</sub> % obrestim in najmanj <sup>1</sup>/<sub>4</sub> % amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja tudi na menice in vrednostne papirje.

Ozirajte se na tvrdke, ki objavljajo svoje oglase v Učiteljskem Tovarišu.

## Učiteljska tiskarna v Ljubljani

r. z. z. o. z.

Franciščanska ulica št. 8

priporoča sledeče mladinske spise:

A. Rapè: Mladini, I. zvezek.  
Spisi Mišjačevega Julčka, I, II, III. zv.  
E. Gangl: Zbrani spisi, I, II. zvezek.  
J. Slapšak: Turki pred sv. Tihom.  
A. Rapè: Dane.  
J. Ribičič: Kraljestvo čebel.  
M. Gregorič: Otroški oder. IX

Vsaka šola naj bi imela vsaj po toliko izvodov teh najboljših mladinskih spisov, kolikor ima razredov.

Geniki zastoj in poštne prosto.

## AVGUST AGNOLA

Ljubljana, Dunajska cesta 13

poleg »Figovca«

priporoča svojo veliko zalogo stekla, porcelana, petrolejnih svetilk, ogledal, okvirov, šip itd. Tintnike za šolske klopi, aparate za fizikalne poizkušnje.

Prevzema vsakovrstna stek arsa dela, tudi nova šolska poslopja na deželi itd.